

Úvod k dějinám Egypta	5
Rudolf Veselý	

I. NEJSTARŠÍ DĚJINY EGYPTA

Ladislav Bareš

<i>Periodizace nejstarších dějin</i>	9
--	---

1. Nejstarší obyvatelé nilského údolí	13
--	----

Počátky lidské aktivity na území Egypta (13) Nejstarší neolitické kultury v Egyptě (15) Předdynastická doba a vznik sjednoceného státu (18)

2. Nejstarší stát v Africe	25
---	----

Archaická doba a první vládci (25) Stará říše, 3.–6. dynastie (30) Státní správa a hospodářství (46) Náboženství a hmotná kultura (49)

3. Na houpačce dějin	54
-----------------------------------	----

První přechodná doba: rozpad jednotného státu (54) Střední říše: nové sjednocení země (58) Druhá přechodná doba: historie se opakuje (62) Duchovní a hmotná kultura (68)

4. Impérium na dvou kontinentech: Nová říše	71
--	----

Vznik impéria za 18. dynastie (71) Závěr 18. dynastie: zvraty amarnské doby (79) Obrana impéria za 19. dynastie (82) 20. dynastie: od impéria k bezmoci (87) Duchovní a hmotná kultura (90)

5. Od impéria k boji za nezávislost	97
--	----

Třetí přechodná doba: čím dál více faraonů (97) Začátek Pozdní doby: jednotou k prosperitě (105) Od perských velkokráľů k Alexandrovi Velikému (110) Duchovní a hmotná kultura (117)

6. Pod nadvládou Řeků a Římanů	124
---	-----

Od Alexandra Velikého po arabské vítězství (124) Duchovní a hmotná kultura ptolemaiovské doby (134) Římská doba – první fáze (140) Druhá fáze po dobytí země Araby 642 (142) Duchovní a hmotná kultura římské doby (146)

Poznámky	155
----------------	-----

<i>Charakteristické rysy středověké společnosti</i>	161
7. Zrození islámu a dobytí Egypta muslimskými Araby	166
<i>Vznik obce muslimů v Medíně (166) První chalífové a počátky arabské expanze (170) Ovládnutí Egypta (172)</i>	
8. Egypt jako součást říše chalífů, 641–969	175
<i>Vláda čtyř „chalífů vedených správnou cestou“ (175) Umajjovci – první muslimská dynastie (181) Poslušná provincie Egypt (185) Vnitřní krize umajjovského státu (186) Vznik nového kulturního a sociálního prostředí (189) Konec vlády Umajjovců a nástup Abbásovců (191) Rozpad říše abbásovských chalífů (195) První úspěšné kroky k nezávislosti Egypta (199) Politický vzestup ší'ý a boj o Egypt (208) Ismá'ílíja a Ichšídovci, 935–968 (211) Vnitřní situace Egypta v 9. a 10. století (215) Počátky vlastního kulturního života (218)</i>	
9. Rozmach politické moci ší'ý v 10. století	221
<i>Budování fátimovské moci v Maghribu (221) Založení Káhiry jako sídla chalífátu (223) První období fátimovského chalífátu, 969–1036 (225) Ztráta Maghribu a ovládnutí Jemenu (235)</i>	
10. Neklidné 11. století	236
<i>Migrace turkických kmenů do západní Asie (236) Obtížná léta vlády chalífy al-Mustansira, 1036–1076 (237) Sýrie a Palestina v rukou seldžuckých Turků (241) První křižácká výprava, 1096–1099 (243)</i>	
11. Svatá válka křižáků a džihád muslimů	245
<i>Trvalá krize fátimovského chalífátu (245) První úspěchy muslimského džihádu (248) Urputný zápas o Egypt a nástup Ajjúbovců (249)</i>	
12. Egypt jako rozhodující síla ve východním Středomoří	258
<i>Vláda sultána Saláhuddína (258) Saláhuddínovo dědictví a jeho nástupci (263) Nové útoky křižáků a křižáci v Egyptě ((266) První vlny mongolské invaze, 1215–1241 (271) Křižová výprava Ludvíka IX. do Egypta (272) Společnost a kultura v ajjúbovském Egyptě (275)</i>	
13. Mamlúcký sultanát, 1250–1517	281
<i>Příchod mamlúků k moci, 1250–1260 (281) Mongolská invaze a vznik „stínového chalífátu“ (283)</i>	
14. Sultanát tureckých mamlúků, 1260–1382	287
<i>Budování základů nového státu, 1260–1293 (287) Diplomacie a vojenské úspěchy sultána Bajbarse (289) Uvolnění pořádku a frakční boje, 1293–1310 (297) Doba sultána an-Násira Muhammada, 1310–1341 (304) Růst vnitřního napětí a nástup Čerkesů, 1341–1390 (310)</i>	

15. Doba čerkeských mamlúků, 1382–1500. 314

Vratké základy státní moci a nebezpeční sousedé (314) Timurovy operace a jejich následky (316) Rostoucí hrozba z Anatolie (320) Dlouhý boj o Anatolii (330) Mamlúcko-osmanská válka, 1485–1491 (333) Život a kultura ve středověké Káhiře (335)

16. Poslední léta mamlúckého sultanátu. 351

Léta anarchie (351) Návrat k pořádku a změny v armádě (352) Osmanско-iránská válka a ztráta Sýrie (354) Příčiny a následky zániku mamlúckého sultanátu (360)

17. Egypt pod osmanskou vládou. 361

Začlenění Egypta do Osmanské říše (361) Osmanská správa a konflikty vládních elit (362) Vzestup moci mamlúckých bejů (370) Ztráty a zisky v kultuře (372) Snahy o nezávislost a hospodářský úpadek (375)

III. MODERNÍ EGYPT

Eduard Gombár

18. Francouzská expedice a její důsledky. 383

Francie a Osmanská říše (383) Francouzská expedice do Egypta (384) Egyptská společnost v době francouzské okupace (391) Válka tříčlenné koalice, 1798–1802 (394) Vědecký význam Napoleonovy expedice (396) Egypt v letech 1801–1805 (398)

19. Egypt za vlády Muhammada ‘Alího. 401

Muhammad ‘Alí Paša u moci (401) Vnitřní politika (403) Reformy Muhammada ‘Alího (407) Agrární reforma (408) Vojenské reformy (410) Monopoly a rozvoj obchodu (411) Reformy vzdělání (415) Každodenní život (416)

20. Egypt a východní otázka 418

Egypt jako lokální velmoc (418) Dobytí Arábie (418) Výprava do Súdánu (419) Egyptská expedice v Řecku (421) První osmansko-egyptský konflikt, 1831–1833 (422) Egyptská vláda v Sýrii, 1831–1840 (424) Východní otázka ve třicátých letech (426) Druhý osmansko-egyptský konflikt, 1839–1841 (428) Závěr vlády Muhammada ‘Alího (430)

21. Egypt v letech 1849–1876. 432

Vláda ‘Abbáse Paši (432) Reformy za vlády Sa‘ída Paši (434) Reformy chedíva Ismá‘íla (437) Chedívy mocenské elity (439) Hospodářský rozmach Egypta (446)

22. Krize v letech 1876–1882 450

Britské pronikání do Egypta (450) Hospodářská zadluženost (451) Mezinárodní finanční dohled (452) Egyptská krize (455) ‘Urábího povstání (456) Egyptská vláda v Súdánu (460)

- 23. Období britské okupace, 1882–1914** 463
Politický systém (463) *Hospodářství Egypta* (467) *Národní hnutí v Egyptě* (471) *Revoluční hnutí a jeho následky* (474) *Anglo-egyptská vláda v Súdánu* (476)
- 24. Pod britským protektorátem, 1914–1922** 479
Vstup Turecka do první světové války (479) *Nastolení britského protektorátu* (480) *Válečné operace na Blízkém východě* (483) *Egyptské hospodářství za první světové války* (487) *Vznik strany Wafd* (489) *Egyptské povstání, 1919* (492) *Formální nezávislost Egypta, 1922* (494)
- 25. Monarchie za krále Fu'áda, 1922–1936** 497
Trojúhelník egyptské politiky (497) *Parlamentní život, 1923–1927* (500) *Diktatura královského paláce* (504) *Nástup fašismu na Blízkém východě* (508)
- 26. Monarchie za krále Fárúqa, 1936–1952** 511
Britsko-egyptská smlouva a její následky (511) *Válečné operace v severní Africe* (516) *Egypt za druhé světové války* (519) *Starý režim monarchie po druhé světové válce* (524) *Palestinská válka a její důsledky* (528) *Krize egyptské monarchie, 1951–1952* (531)
- 27. Hospodářství, společnost a kultura** 533
Hospodářský život Egypta (533) *Společnost a každodenní život* (536) *Egyptská duchovní kultura* (539)
- IV. SOUDOBY EGYPT**
 Eduard Gombár
- 28. Egyptská revoluce, 1952** 547
„Červencová generace“ Svobodných důstojníků (547) *Egyptská revoluce z 23. července 1952* (551) *Stabilizace revoluční moci, 1952–1953* (553) *Prezident Nadžíb a první mocenská krize* (557)
- 29. Násir a suezská krize, 1954–1956** 563
Institucionalizace Násirova režimu (563) *Násir a Bagdádský pakt, 1954–1955* (566) *Suezská krize* (573) *Suezská válka, 1956* (578)
- 30. Násir a arabská jednota** 585
Konsolidace režimu po suezské válce (585) *Zápas o dominanci v arabském světě, 1957–1958* (586) *Sjednocená arabská republika, 1958–1961* (589) *Červencové dekrety a socialistická orientace země* (591) *Opozice proti Násirovi* (595) *Násir a jemenská válka, 1962–1967* (596) *Násir, arabský svět, Afrika a Hnutí nezúčastněných* (601)

31. Násir a blízkovýchodní konflikt, 1964–1970	604	821
<i>Násir a arabsko-izraelské napětí (604) Diplomatická předehra šestidenní války (607) Šestidenní válka, 1967 (609) Druhá mocenská krize „červen-cové elity“, 1967 (613) Krize socialistické orientace (614) „Vyčerpávací vál-ka“, 1967–1970 (615) Politické řešení blízkovýchodního konfliktu (617) Násir a jordánská občanská válka, 1970 (619)</i>		
32. Sádátovský Egypt	621	
<i>Třetí mocenská krize uvnitř „červencové elity“ (621) Sádát a blízkový- chodní konflikt (624) Říjnová válka, 1973 (627) Sádát a mírový proces na Blízkém východě (631) Sádátova iniciativa a mírová smlouva s Izrae- lem (632) Hospodářská liberalizace a politika „otevřených dveří“ (634) Politická liberalizace a nástup „říjnové elity“ (635) Islamistická opozice a konec Sádátova režimu (638)</i>		
33. Egypt za vlády prezidenta Mubáraka	642	
<i>Mocenská struktura soudobého Egypta (642) Prezident Mubárak a jeho elita (643) Parlament, politické strany a velcí podnikatelé (647) Třetí mo- censký kruh (650) Mubárakovský Egypt v mezinárodních vztazích (651) Proces transformace a demokratizace (652) Islamistický extremismus a terorismus (655) Muslimské bratrstvo – islámský fundamentalismus (658)</i>		
34. Hospodářský a kulturní život	663	
<i>Demografický vývoj a každodenní život (663) Hospodářský život Egypta (664) Kulturní život v soudobém Egyptě (669)</i>		
35. Česko-egyptské vztahy	674	
<i>Kontakty ve středověku a raném novověku (674) Vztahy v 19. a počát- kem 20. století (675) Československo a egyptská monarchie, 1920–1952 (678) Československo a násirovský Egyp, 1952–1970 (680) Československo a Egyp, 1971–1989 (684) Česko-egyptské vztahy v současnosti (687)</i>		
Dodatky	691	
<i>Základní statistické údaje (692) Chronologický přehled významných událostí (694) Genealogie vládců Egypta (708) Slovníček pojmů (725) Po- známka k přepisu arabských jmen a slov (734) Seznam map (735) Výbě- rová literatura (736) Rejstřík (750)</i>		